

NR 3 # 2013

i SIKTE

SOLLENTUNA LOTTAKÅRS MEDLEMSTIDNING

TEMA:

SOCIAL ORO

Läs mer på sidorna 23-43

VEM BLIR DET?

Dags att nominera Årets lotta. Se sid 4

DESSUTOM I DETTA NUMMER:

**HÖSTENS PROGRAM • KÅRRESA TILL BOSNIEN •
TIPS PÅ ANNORLUNDA KURSER • VAD HÄNDE I
KIRUNA? • VILL DU BLI AKTIV I FRG?**

Välkommen tillbaka efter sommaren! I våras skedde upplöpet som började i Husby och spred sig i Stockholm och resten av landet. I detta temanummer har vi tittat på detta och på andra frågor som vi tycker hör till social oro, såsom Instagrammålet, civil olydnad, nattvandring, hur man värjer sig mot nätkräkningar och mycket mer.

Med hopp om intressant läsning. Har du tips eller idé på tema som vi ska ta upp framöver, hör av dig till någon av oss.

Redaktionen

VAD HÄNDE I SOLLENTUNA?

Social oro, det är vad kommunens säkerhetschef vill att FRG ska hjälpa till att skingra. Richard Buske tog händelserna i Husby och Skärholmen på mycket stort allvar. Han höjde omedelbart beredskapen i kommunen, fritidsgårdar hölls öppna längre, frivilliga vandrade mer än vanligt, vaktbolaget fick en utökad bevakningsuppgift, socialfältare utökades. Han ordnade fortlöpande samlingar för samverkan med polis, räddningstjänst och kommun, och många andra möten med de samlade resurser som fanns till buds.

Man förberedde en gemensam kommunikationsplattform som skulle kunna lämna rätt och lika budskap från de olika instanserna, men man drog inte igång någon krisinfo, det var inte aktuellt och det blev inte aktuellt.

För FRG hade Richard ingen tydlig roll, men vi informeras och FRG-ansvarig kunde hålla alla FRG-are informerade om den verkliga händelseutvecklingen. Som kontakter ute i kommunen kan det vara nog så viktigt att hejda rykten och falska budskap. Vi skulle vara beredda att fungera med vår radiokommunikation vid behov.

Som vi i Sollentuna vet skedde det plötsligen en bilbrand i Edsberg, men mycket snart kunde man avföra den händelsen från de övriga, de hade ingen koppling.

På Attunda brandkår ordnade man öppet hus för alla goda krafter, till exempel Tryggt och Snyggt, och även vårt FRG bjöds in till info. Mötet fyllde flera syften, att knyta kontakter för säkerhets skull, för framtiden, att stötta brandmännen och att ge de frivilliga stöd att fortsätta vara frivilliga i kommunen.

Richard Buske var hela tiden tydlig med att det inte bara var i Husby som det var kravaller, han höll ögonen på hela Södra Järva, Tensta, Järfälla, Upplands Väsby, men också Fittja, Skärholmen, Norsborg. I Järfälla blev Attunda räddningstjänst attackerad. Det kunde ha varit här, men det spreds sig inte hit denna gång.

UPPLOPPEN I STOCKHOLM

Under drygt en vecka i maj lamslog kravaller och upplopp Stockholm, från norr till söder. I utlandet avrådde man sina landsmän från att resa till dessa områden. I nyhetssändningar jämfördes Stockholm med kravallerna i Paris för några år sen. Upploppen spred sig i olika omfattning även till andra städer i Sverige såsom Borlänge, Falun, Gävle, Linköping, Lysekil, Malmö, Lund, Malung, Växjö, Västerås, Umeå, Helsingborg, Borås, Eskilstuna, Åmål, Uppsala, Norrköping och Örebro. Allt började i Husby norr om Stockholm.

Exakt varför är det nog ingen som vet. Det finns flera olika teorier, dessa går vi inte in på här. Här har vi istället gjort en översikt av vad som hände och vad det resulterat i.

MÅNDAG 13 MAJ

Polis skjuter 69-årig knivbeväpnad man till döds i Husby.

SÖNDAG 19 MAJ

Upplopp bryter ut under kvällen då ungdomar i Husby sätter minst 100 fordon i brand.

MÅNDAG 20 MAJ

Ungdomsorganisationen Megafonen skickar ut ett pressmeddelande där man menar att upploppen är kopplade till dödsskjutningen vecka innan. Bedömning sprids av ett flera större medier. En som avfärdade teorin var kriminologen Jerzy Sarnecki som menar att det var "i bästa fall en förevändning".

Under kvällen sprids bilbränder till fler förorter, förutom Husby även till Jakobsberg och Norsborg. Inga oroligheter rapporteras i samband med släckningsarbetet. Däremot utsätts en polisbil för stenkastning i Tensta.

TISDAG 21 MAJ

Statsminister Fredrik Reinfeldt håller en presskonferens där han menar att upploppens kärna är "en grupp arga män som tror på våldsanvändning". Han sa också att "det är viktigt att säga att vi måste alla hjälpas åt för att få lugn" samt att "Husbyborna måste få tillbaka sin stadsdel".

Storbritanniens UD utfärdar en rekommendation om att undvika folksamlingar i de drabbade områdena.

Under kvällen och natten fortsätter och ökar kravallerna runt om i Stockholm. Resultatet är brända bilar, stenkastning mot polishus, sönderslagna centrum. Bland annat antänds polisstationerna i Rågsved och Jakobsberg.

FOTO: DEMOKRATIBLOGGN

ONSDAG 22 MAJ

USA:s ambassad i Stockholm avråder amerikaner att besöka Husby.

I Jakobsberg samlas ett par hundra boende för att nattvandra i området för att förhindra ny skadegörelse. Under kvällen är det förhållandevis lugnt i Jakobsberg men i södra Stockholm sprids bråken än mer.

TORSDAG 23 MAJ

Våldsamheterna fortsätter även denna natt och medborgargården bildas på fler håll. Svenska ungdomar börjar patrullera gränsområden mellan invandrartäta bostadsområden och mångkulturflyktingars bostadsområden för att försöka förhindra att oroligheterna sprider sig.

En polisstation och två skolor sätts i brand och polisen hårdbevakar flera utsatta områden. Totalt grips 13 personer – och polisen gjorde 70 uttryckningar. Bland annat brinner fem bilar i Rinkeby, ett soprum i Tensta står i lågor, minst en bilbrand i Hagsätra. I Kista brinner Kista Montessoriskola. I Älvsjö centrum blir bland annat fönsterrutorna till biblioteket sönderslagna. I Tureberg i Sollentuna brinner två bilar i ett garage. Två bilar eldhärjas i Norsborg. I Jordbro sprider sig en brand från fordon till en butik i centrum.

På fredagsmorgonen har brandförsvaret ryckt ut ca 70 gånger för att släcka bilar. Polisen tror att det är de många frivilliga som är ute och nattvandar som kan ha bidragit att det ändå har lugnat ner sig.

Under upploppen spred sig olika typer av inslag från båda sidor som en löpeld på sociala medier. En av de mest spridda var ett öppet brev den 22 maj på Facebook från Attundabrandmannen Mattias Lassen. På bara någon dag var responsen enorm, det hade delats av mer än 60.000 och lästs och gillats av många många fler. Det publicerades i de flesta dagstidningarna.

"Till dig som kastade stenar på oss i natt.

I natt kastade du stenar på oss! Tack och lov var det bara en av ungefär 20 stenar som gick igenom rutan. Som tur var hade jag min hjälm på huvudet så stenen lämnade bara ett stort ärr i min hjälm. Som tur var träffade du inte vår chaufför, han kunde köra oss där ifrån och han kunde lämna sin son på dagis i morse. Själv fick jag krama om min flickvän när jag kom hem, överklig omfamning! Som tur var skadades ingen annan fysiskt av de stenar du kastade på oss. Men du har påverkat mitt och mina vänners yrkesliv för all framtid!

Jag är här om din pappa behöver hjälp om han krockar med sin bil, jag hjälper din syster om det börjar brinna i hennes kök. Jag kommer att simma i iskallt vatten för att hjälpa din lillebror om han trillat ur en båt även fast det är iskallt i vattnet. Jag kommer att hjälpa din mormor om hon får hjärtstillestånd och jag kommer även att hjälpa DIG om du går igenom isen en solig dag i mars. Varför gör du då så här mot mig? Jag har också en familj som vill träffa mig igen, precis som du!"

FREDAG 24 MAJ

I Älvsjö samlas hundratals svenskar under fredagskvällen för att hjälpa polisen och räddningstjänsten i deras arbete. Konfrontation uppstod med invandrargrupper. Uppgifter förekom om obundna svenskar utan tidigare politisk koppling som deltog samt fotbollssupportrar och personer med invandrarbakgrund.

Under en timma på natten brinner 21 bilar i Åkersberga.

HELGEN 25-26 MAJ

Nederländernas UD avråder sina medborgare från att besöka Husby, Tensta, Hagsätra, Kista, Rinkeby, Rågsved, Skogås, Fittja, Älvsjö, Vällingby, Jordbro och Södertälje. Nya Zeelands UD varnar däremot enbart för Husby, Hagsätra, Rågsved, Skogås och Södertälje.

Ungdomsgång i Stockholmsförorterna Vårberg och Jordbro kastar sten mot polisen. Även i Lysekil möts polisen av stenkastning, efter att man svarat på larm om att ungdomsgång tänt eld på två av hemtjänstens bilar. Under kvällen har räddningstjänsten även arbetat med att släcka ett antal bilbränder i Stockholmsområdet. Ett tiotal bilbränder har skett runt om i Stockholmsområdet, bland annat i Tumba och Fruängen.

MÅNDAG 27 MAJ

Den 27 maj hade 44 personer gripits, 17 anhållits och en person var häktad. Dessutom hade fem ungdomar omhändertagits enligt Lagen om vård av unga.

FREDAG 31 MAJ

Hålls en extrainsatt riksdagsdebatt med anledning av de nyligen uppblossade kravallerna.

MÅNDAG 24 JUNI

Integrationsminister Erik Ullenhag besöker Husby.

TORSDAG 4 JULI

Den första domen efter kravallerna i Husby avkunnas. Domen gäller en 26-årig man som den 29 maj satte två bilar i brand. Mannen, som befann sig under skyddstillsyn när brotten begicks, döms även för olaga hot, olovlig körning, rattfylleri och narkotikabrott. Straffet blir sex månaders fängelse och 10 000 kronor i skadestånd.

ONSDAG 7 AUGUSTI

Utredningen mot den polis som sköt en 69-årig man till döds i Husby läggs ner.

EFTERSPELET

ANMÄLNINGAR OCH DOMAR

Drygt 400 anmälningar om brott som polisen kopplar till oroligheterna i Husby och andra delar av Stockholm i maj har gjorts.

I juli hade ca 90 procent av anmälningarna har lagts ner.

En man har dömts till fängelse för att ha bränt bilar och två har fått böter för narkotika- respektive vapenbrott. Flera

FOTO: WORDPRESS

fall är fortfarande under utredning. Västerortspolisen har totalt 16 misstänkta, bland annat för våldsamt upplopp.

POLIS OCH BRANDFÖRSVAR

I samband med kravallerna skadades 32 poliser. Arm-, ben- och bröstskydd saknades för vissa grupper av poliser under händelserna.

Polisens egna beräkningar visar att insatsen, med patrullernas arbetstimmar och övertid, i grova drag kostat tio miljoner kronor. Vilket är fem gånger mer än en vanlig vecka.

Bakom siffrorna finns nära 11 000 timmars övertid för poliserna i inre och yttre tjänst i Stockholm.

Polisförstärkningen som begärdes in från andra delar av Sverige ingår inte fullt ut i statistiken. Majoriteten av förstärkningen hämtades inom den nationella förstärkningsorganisationen och finansieras centralt, säger Håkan Wall, enhetschef vid Rikskriminalpolisen.

Till detta tillkommer kostnaderna för de drygt 100 poliser från hela landet vilka blev inkallade att förstärka under upploppen i Stockholmsområdet

Storstockholms brandförsvar räknar med att insatserna kostat myndigheten en miljon kronor.

Preliminära siffror visar att varje dygn har kostat brandförsvaret 100 000 kronor extra, främst för personalkostnader. Förstörd egendom, som förstörda slangar och skadade fordon, står för en liten del av summan.

STOCKHOLMS STAD

Stockholms stadsledningskontor har tagit fram preliminära siffror på hur mycket skadegörelsen kommer att kosta staden. Notan landar på minst 20 miljoner kronor för skattebetalarna. Det är många skolor och fritidsverksamheter som är drabbade, där har stora värden gått förlorade. Dessutom tillkommer ännu inte kända kostnader för vaktbolag, övertid för egen personal och städentreprenörer som arbetat för högt tryck med att hinna städa undan skadegörelsen. Tillkommer gör också kostnader för bärgning, sanering och all administration.

Till detta kommer alla kostnader för privatpersoner, en del helt utan försäkringar.

Notan för utbrända bilar, förstörda skolor och rökskadade byggnader landar på minst 60 miljoner kronor.

En vecka efter oroligheterna hade de större försäkringsbolagen tagit emot 150 anmälningar om utbrända och förstörda bilar för mångmiljonbelopp.

KÄLLOR: DAGENS NYHETER, SVENSKA DAGBLADET, AFTONBLADET, METRO, WIKIPEDIA, METAPEDIA

POLIS HÄR & DÄR

FOTO: STAFFANSTORP.SE

Polisen är en statlig verksamhet indelat i central och lokal nivå och har cirka 28 000 anställda varav cirka 8 000 är civila. Bland poliserna är 29 procent kvinnor.

Polisen lyder under justitiedepartementet och i landet finns det 21 polismyndigheter (en för varje län) som är uppdelade i distrikt. I organisationen ingår även Rikspolisstyrelsen och Statens kriminaltekniska laboratorium (SKL).

Man fick i år statligt anslag på 20,5 miljarder kronor där de största kostnaderna är löner och lokaler. Man har tre viktiga styrdokument (budgetpropositionen, regleringsbrevet och ekonomiska vårpropositionen) som reglerar verksamheten.

De lagar som styr polisens verksamhet är främst Förvaltningslagen, Polislagen, polisförordningen, Polisdatalagen, förordning med instruktion från Rikspolisstyrelsen, polisutbildningsförordningen, myndighetsförordningen och förordningen om intern styrning och kontroll.

Som polis har man tre ord i sin värdegrund: engagerade, effektiva och tillgängliga. För att kunna utföra sitt uppdrag är det viktigt att polisen har allmänhetens förtroende.

Polisen tar aldrig ledigt då de alltid är i tjänst under hela dygnet och årets alla dagar. Man går i så kallade tre-skift under sina pass.

Polisen samverkar med kommuner och många andra organisationer och uppdraget är att öka tryggheten i samhället och minska våldet enligt uttrycket "Skydda & hjälpa" när olika typer av brott och händelser inträffar. Man brukar dela upp Polisens verksamhet i brottsförebyggande, brottsutredande arbete och service samt i två stora delar, ordningspolisen och kriminalpolisen.

Det finns även många specialkompetenser som bedömandegruppen, bombskydd, dialogpolisen, finanspolisen, fjällräddarna, förstärkningsorganisationen, gärningsmanprofilgruppen, hundförare, korruptionsgruppen, krigsbrottskommisionen, kriminaltekniker, livvakter, nationella insatsstyrkan, närpolisen, piketen, polisflyget, polisrytteriet, riksmordkommissionen, sjöpolisen och supporterpolisen.

I Stockholms län jobbar cirka 7 200 anställda, det är landets största polismyndighet (Gotland är minst). Länet har åtta polismästardistrikt och högst ansvarig är länspolismästaren. Här finns bland annat passhantering och man arbetar lokalt även med trafikfrågor, ungdomsgrupper, uttryckning, utredning och spaning. Inom distrikten finns också Stockholms närpolisområden med de tolv polisstationer i länet som alltid är öppna. I de områden där brottsligheten och otryggheten bedöms vara som störst finns även lokala poliskontor, närpolisen. Där finns poliser som arbetar och samverkar för att skapa förtroende hos de som bor i området, framför allt hos ungdomar.

I några polismyndigheter finns det människor som arbetar ideellt i samverkan med närpolisen, volontärer. Dessa

får välja mellan olika typer av uppdrag och arbetsuppgifterna varierar. Det är allt från att dela ut flygblad med information om brottsförebyggande åtgärder till att nattvandra i oroliga områden eller exempel vid större arrangemang.

När du ringer för att larma via 112 eller 114 14 så dirigeras samtalet till länskommunikationscentralen för att skicka ut rätt prioritet på larmet, detta kallas ingripandeverksamhet. Ansvaret för detta är fördelat på tre olika befälsnivåer.

Vakthavande befäl har det övergripande ansvaret för styrningen och ledningen av den operativa verksamheten i länet samt har det yttersta ansvaret för respektive länskommunikationscentral. Han eller hon beslutar inledningsvis i ärenden och ser till att förstahandsåtgärder utförs.

Inre och yttre befäl ser till att det finns polispatruller som kan rycka ut på händelser som kommer in via länskommunikationscentralen. Arbetsuppgifterna består av alltifrån att kvalitetssäkra de utredningar som utförs av personal i yttre tjänst till att ta emot besökare i olika ärenden, bland annat för anmälningsupptagningar. Inre befäl ska också vara en avlastning för vakthavande befäl.

Vid större händelser leds utryckningspoliserna av ett yttre befäl och de påbörjar en inledande spårsäkring, håller vittnesförhör och påbörjar spårning efter gärningsman. Till sin hjälp kan befälet bland annat få polishundpatruller och polishelikopter.

FOTO: POLISEN FB

INTERNATIONELLT

Det internationella polissamarbetet har en allt större påverkan på det svenska polisarbetet. Europol är den Europeiska unionens polisbyrå. Europol syftar till att hjälpa EU:s medlemsstater till ett närmare och effektivare samarbete när det gäller att förebygga och bekämpa internationell organiserad brottslighet.

Det samarbetsområde inom EU som främst berör Polisens arbete kallas för rättsliga och inrikes frågor, och rör polis-, tull- och åklagarsamarbete, straffrätt, yttre gränskontroll, asyl- och migrationspolitik samt civilrätt. Interpol omfattar 188 medlemsstater och är världens största internationella polisorganisation. Genom Interpol kan svenska polis- och åklagarmyndigheter i samband med brott lämna in begäran till ett annat land om förhör, efterlysningar av försvunna personer, identifiering av personer och fordonsuppgifter.

Polisens utlandsstyrka deltar i freds-, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande insatser som leds och organiseras av bland andra Förenta Nationerna (FN), Europeiska unionen (EU) och Organisationen för Säkerhet och Samarbete i Europa (OSSE). Drygt 200 poliser rekryteras varje år till Polisens utlandsstyrka. För närvarande tjänstgör drygt 100 poliser i sexton insatser (missioner) i bland annat Centralasien, Afrika, Mellanöstern, Sydamerika och på Balkan.

KÄLLA: POLISEN

LAGEN I EGNA HÄNDER

CIVILGARDE är en halvmilitär polisstyrka. Bästa exemplet är spanska Guardia Civil som är en spansk polisstyrka med både militära och civila funktioner. De är huvudsakligen ansvariga för säkerheten i gränsområden, på landsbygden och fungerar till viss del även som trafikpoliser. Guardia Civil grundades 1844 av drottning Isabella II av Spanien. I egenskap av polisstyrka har de länge varit ett av den bas-kiska terroristorganisationen ETAs huvudmål.

MEDBORGARGARDE är en sammanslutning av personer som ägnar sig åt polisiär verksamhet, för att skydda samhället från brottslighet. Medborgargarden har uppstått främst på platser där den av myndigheter styrda rättvisan varit korrupt eller ringa.

LYNCHNING är ett slag av egenmäktig rättsskipning, varigenom straff omedelbart utkrävs av en förmodad förbrytare i mer eller mindre ordnade former utan laga rannsaking och dom. I allmänhet består straffet i hängning, men tortyr före dödens inträde är vanligt. Se KKK sid 41.

Begreppets uppkomst är oklar, men troligt är att det uppkom efter amerikanska revolutionen, där det fick namn efter överste Charles Lynch, som lät använda metoden mot förmodade kriminella och personer som stödde britterna.

Lynchning associeras idag bland annat med de omfattande mordena på amerikanska mörkhyade under slutet av 1800-talet och fram till 1968.

AXEL VON FERSEN

I Sverige har vi det Fersenska mordet, lynchningen av Axel von Fersen den 20 juni 1810 utanför Bondeska palatset i Stockholm. Axel von Fersen var Sveriges riksmarskalk och blev, i samband med kronprins Karl Augusts likprocession, attackerad och brutalt misshandlad till döds av en uppretad folkmassa utan att de utposterade soldaterna ingrep.

Axel von Fersen var gustavian, och hade tidigare verkat för att tronföljden istället skulle gå till prins Gustav, Gustav IV Adolfs son. Vid kronprins Karl Augusts spreds därför ryktet att han blivit förgiftad av syskonen von Fersen.

Den 20 juni 1810 nådde det kungliga liktåget Stockholm där kronprinsens kista skulle föras till Stockholms slott. Enligt den tidens protokoll skulle riksmarskalken eskortera den kungliga likprocessionen genom Stockholm. Stämningen var spänd, nidskrifter och hotbrev florerade. Många hade hört rykten om oroligheter och Stockholms gator flödade av gratis brännvin. Flera personer försökte övertala Axel von Fersen att inte medverka, men han ville fullfölja

sin plikt, och dessutom var han ju inte skyldig till anklagelserna.

Redan då likprocessionen passerade Södermalm kastades stenar på den förgyllda vagnen med riksmarskalken. Stenarna krossade vagnens glas och träffade greven, bland annat i huvudet. När processionen passerade Gamla stan övertalades den blodiga von Fersen av fanjunkaren Bartholin att avbryta sin medverkan och följa med in i ett hus på Stora Nygatan för att söka skydd på en krog. Stämningen på krogen blev dock snabbt hätsk och situationen förvärrades alltmer. När han försökte fly hängde mobben efter. Man hoppade och stampade von Fersen till döds i dammet vid Bondeska palatsets trappa. Halvhjärtade försök gjordes att hjälpa honom, men ingen gick på allvar emot pöbeln. Av okänd anledning hade denna dag särskilt förbud utfärdats mot att använda skarp ammunition.

TATTARKRAVALLERNA

Vid midsommartid år 1948 inträffade de så kallade "tattarkravallerna" i Jönköping. En grupp på flera tusen jönköpingsbor, ledda av ett par slagskämpar, jagade bort en folklig minoritet – de resande, tattarna – med järnrör och blydagg. Många skadades svårt, men ingen dog.

MEDIA

I dag används "lynchning" som metafor då en för brott misstänkt person får utstå utomrättsliga prövningar, till exempel genom massmedia.

SVENSKT "MEDBORGARGARDE"

I samband med Husbykravallerna diskuterades det på nätet, t ex på hemsidan för Swedish Defence League, som verkar mot islamisering, skrev en medlem: Det borde sättas ihop ett civilgarde och förhindra alla dessa bilbränder och skit i stockholm! innan det går för långt till att bli ett jävla inbördeskrig!

Under helgen när det var oroligheter i en del förorter i Stockholm, kom det uppgifter om att en större grupp människor hade gått samman i ett "medborgargarde" för att bistå polisen. Tidningen Expo granskade personerna i gruppen och avslöjade att den bestod av personer från högerextrema kretsar och fotbollshuliganer. 13 av de mest aktiva personerna i gruppen ska vara dömda för flera brott, som misshandel, vapenbrott, brott mot knivlagen, hets mot folkgrupp, våld mot tjänsteman och en dömd för våldsam upplöpp. Minst sju av de ledande gestalterna bakom "medborgargardet" är medlemmar eller har starka kopplingar till nazistiska organisationer.

Gruppernas aktiviteter samordnades via en hemlig grupp på Facebook, med fler än 800 medlemmar. På Facebook-sidan hittar man än i dag flera öppet rasistiska kommentarer: "Nu gör vi det polisen inte kan och sätter stopp för dom här jävla svinen!! Dom ska inte kunna komma hit och bränna ner vårt land!!!!", skriver en person. "Klart som fan vi vill spöa blatteungar!" skriver en annan. En annan skriver att medlemmarna i gardet borde beväpna sig mer: "Om vi ska vara någolunda seriösa så behöver vi ordentliga vapen och ej bara knogjärn knivar osv."

KÄLLOR: WIKIPEDIA

CIVIL OLYDNAD

I samhället är civil olydnad en metod för förändring. Det går ut på att öppet och utan våld bryta mot en lag, eller att vägra följa beslut från myndighet och då också vara beredd att ta konsekvensen av handlingen. Syftet är ofta, förutom den direkta effekten, att utmana orättvisor eller missförhållanden som olydnaden vänder sig emot.

Eftersom aktivisterna tar på sig konsekvenserna av sina handlingar undergrävs i en del fall den kollektiva rädsla som kan finnas för straff som myndigheter/övermakt vill upprätthålla, och som i normala fall leder till lydnad.

Enligt Mahatma Gandhi och Martin Luther King är den civila olydnadens fyra grundprinciper:

1. inget våld
2. ingen skadegörelse
3. öppenhet och
4. ansvarstagande.

Vanliga syften till civil olydnad i Sverige i dag är att gå emellan i omstridda statliga eller kommunala projekt, i företags verksamheter eller att få till stånd genomgripande samhällsförändringar, så kallad ickevåldsrevolution.

EXEMPEL PÅ CIVIL OLYDNAD

- Tebjudningen i Boston (16/12 1773)
- Ofog (ett svenskt nätverk som arbetar mot militarism och kärnvapen och för en fredligare värld)
- Almstriden (natten till den 12/5 1971 i Kungsträdgården, ang den planerade fällningen av tretton skogsalmar till förmån för en tunnelbaneuppgång)
- Gömma flyktingar
- Husockupation
- Plogbillsrörelsen (en fredsrörelse med aktivistgrupper som utför plogbillsaktioner, avrustning och skadande av vapen, främst kärnvapen, med hammare eller andra handhållna verktyg)
- Tritnaha (var en uppmärksammas svartklubb på S:t Eriksgatan i Stockholm som drevs av det nyliberala nätverket Frihetsfronten 1990-1993 i protest mot de restriktiva utskänkingsreglerna)
- Greenpeace aktioner.

FOTO: SJUTTITALISTERNA.BLOGG.SE

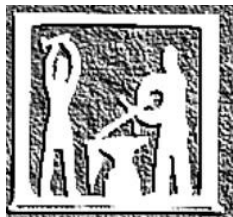
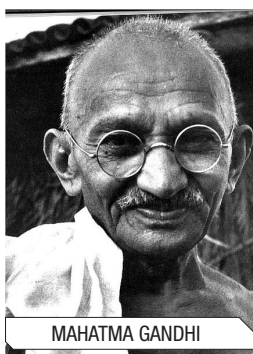

FOTO: ICEVÅLD.NET

NÅGRA KÄNDA FÖRETRÄDARE FÖR VARIATIONER AV CIVIL OLYDNAD:

MAHATMA GANDHI, 1869-1948 (mördad), var indisk advokat, politiker och andlig ledare. Han var en förgrundsfigur i Indiens självständighetssträvanden. Han förespråkade icke-våldsprincipen satyagraha, men kunde inte helt hindra att de av honom initierade protesterna stundtals blev våldsamma. Gandhi tillämpade första gången fredlig civil olydnad i den indiska folkgruppens kamp för medborgerliga rättigheter i Sydafrika där han växte upp.

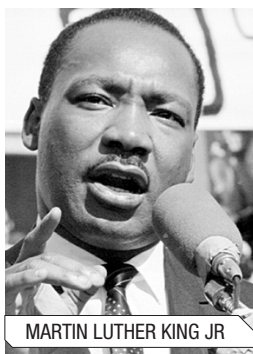
När han flyttade till Indien organiserade han fattiga bönder och arbetare för att protestera mot tunga skatter och utbredd diskriminering. Gandhi blev känd för att leda sin nation i olydnad mot den brittiska saltskatten som infördes i Indien med en saltmarsch på 400 kilometer 1930.

MAHATMA GANDHI

FOTO: WIKIPEDIA

MARTIN LUTHER KING JR, 1929-1968 (mördad), var en amerikansk pastor, aktivist och framstående ledare inom afroamerikanska medborgarrättsrörelsen. Han är mest känd som en symbol för utvecklingen av medborgerliga rättigheter i USA och runt om i världen. Han ledde bussbojkotten i Montgomery 1955 och deltog i marschen till Washington 1963 där King levererade sitt "I Have a Dream"-tal. År 1964 blev King den yngsta personen att motta Nobels fredspris för sitt arbete att avsluta rassegregering och rasdiskriminering.

MARTIN LUTHER KING JR

FOTO: BIOGRAPHY.COM

BARBARA DEMING, 1917-1984, amerikansk aktivist, regissör, författare, journalist med mera. Deming inledde sin bana som aktivist redan under 1950-talet, då hon protesterade mot de orättvisor hon såg i USA och världen. Hon började sitt arbete för kvinnors rättigheter. Under Vietnamkriget ingick hon i olika grupper som protesterade mot kriget och blev fängslad många gånger för sina protester.

BARBARA DEMING

FOTO: WIKIPEDIA

PHILIP BERRIGAN, 1923-2002 amerikansk fredsaktivist, kristen anarkist och före detta romersk-katolsk präst. Berrigan deltog i andra världskriget och berördes djupt av våldet och rasismen han såg där. Efter kriget blev han aktiv i medborgarrättsrörelsen i USA och marscherade mot segregation och deltog i bussbojkotter. Senare blev Berrigan involverad i motståndet mot Vietnamkriget och plogbillsrörelsen. Han har dömts till fängelse i omgångar för sina olika aktioner.

PHILIP BERRIGAN

FOTO: WIKIPEDIA

KÄLLA: WIKIPEDIA

INSTAGRAMMÅLET

UPPSTARTEN OCH UPPLOPPEN

Allt börjar den 15 december 2012. På Instagram (en social bildsajt) skapas en grupp kallad "gbgorroz" där tjejer och killar hängs ut med bilder och kränkande kommentarer som utpekar dem som "slampor" och "horor". (Ordet "orroz" är ett annat ord för "hora").

Gruppen växer i en rasande takt och hade bara timmar efter skapandet över 6 000 följare som uppmanas att skicka in bilder på "orroz" till kontot. Över 200 bilder på unga tjejer, och en del killar, laddades upp tillsammans med namn och text om deras påstådda sexaktiviteter.

FOTO: FLICKR

Fler och fler ungdomar, många av dem elever på Plusgymnasiet i Göteborg, hängs ut på sidan och det dröjer inte länge innan en Facebook-grupp uppmanar till "krig" mot upphovsmännen bakom kontot. Enligt gruppen har Instagramkontot skapats av en kvinnlig, 17-årig elev på Plusgymnasiet.

Den 18 december uppstår tumult utanför Plusgymnasiet då 400 ungdomar samlas för att protestera mot Instagramkontot. De kastar sten och snöbollar mot polis. En tjej misshandlas och 27 ungdomar omhändertas av polis.

Situationen lugnar ner sig sedan lärare som kommer till platsen och tar sina elever därifrån, men redan nästa dag samlas ungdomar än en gång, men nu utanför Framtidsgymnasiet på Andra långgatan. Femton stökiga ungdomar omhändertas då av polis.

Efter upploppen börjar polisanmälningar om kränkningar på nätet att rasa in till polisen.

Ett stort antal ungdomar uppger att de blivit uthängda på sajten och i slutändan har 90 anmälningar om förtal kommit in.

90 ANMÄLNINGAR – 46 MÅLSÄGANDE

Den 17-åriga tjej som utpekats som skaparen bakom kontot delgivs misstankar om grovt förtal, men några veckor senare, den 11 januari avskrivs hon från misstankarna. Hon

EXEMPEL PÅ VAD SOM SKREVS PÅ KONTOT

En riktig bitch från X, tjockis hon tror hon kan få vilken kille som helst... Är på efter och super och letar fester kukar och tror sig så jävla hårt.. Fulaste orren ever... Hatad av alla Detta är det sjukaste slisket i X, hon suger av en 99 på toaletten och har varit tillsammans med en 00. När 99:an väl fått sin avsugning sa han hejdå och då tofflar hon hela tiden för att få honom tillbaka, hon är en lättlurad hora och en ruggig pajas.

Här har ni en riktig orre en fet slampa tjejen vet inget annat än hur man hanterar en kuk! Hon gillar att svälja och X hennes killes kuk duger inte utan hon måste ha fler större och bättre.

Luktar fiskfitta som fan om henne. Hon är finsk zigenarhora och släpper fitta lätt för några kalla bärs.

hade till dess att misstankarna avskrivits tvingats att gå under jorden med sin familj på grund av hot och näthat.

I månadsskiftet januari-februari startar utredningen mot två tonårstjejer, 15 och 16 år gamla. För att identifiera de två tjejerna har polisen vänt sig direkt till Instagram i USA. Där fick man hjälp med en mejladress, ip-adress och telefonnummer till den mobiltelefon som Instagramkontot skapats på. Den tillhörde den 15-åriga tjejen som erkänt. Den 16-åriga tjejen knyts till brottet på grund av sms-trafik.

I maj väcks åtal för grovt förtal mot tonårstjejerna. Av de 90 anmälningar om kränkningar och förtal på nätet som gjordes återstår 46 målsägande, unga tjejer och killar födda mellan 1987 och 1999 som alla blev utsatta för kränkningar på Instagramkontot. Då har mer än hälften av anmälningarna lagts ner på grund av att det inte fanns skärmdumpar. Rättegången sker i början av juni.

DOMEN FALLER I SLUTET AV JUNI

De två tonåringarna döms för att under tre dagar ha publicerat en mängd grovt kränkande uppgifter om personer i deras omgivning åtföljt av bilder på Instagram. Vilka som har skrivit kränkningarna är inte känt. Domen gäller endast spridning av uppgifterna. Innehållet har skickats från olika källor efter uppmaning från kontoinnehavare av det aktuella Instagramkontot.

Straffvärdet för grovt förtal är böter till fängelse i högst två år. Eftersom de åtalade inte är myndiga döms 16-åringen till att utföra ungdomstjänst i 45 timmar, medan 15-åringen (som erkänt) döms till ungdomsvård. De åtalade ska också var och en betala 15 000 kronor skadestånd till 38 målsägare. Sammanlagt över en halv miljon.

ÖVERKLAGAR

Den 15-åriga flickan, som nekat till brott, har överklagat domen. De yrkar att hovrätten undantar henne från skyldigheten att betala skadestånd eller i vart fall sänker beloppet. Den 16-åriga flickan kommer inte överklaga, uppger hennes advokat.

SKADESTÅND

Offer i förtalsmål kan gå miste om utdömda skadestånd. Om den dömda inte kan betala själv, går staten inte in med ersättning. Principen för förtal är att den drabbade själv får väcka enskilt åtal. Instagrammålet är ett undantag.

FLER ANMÄLER FÖRTAL PÅ NÄTET EFTER INSTAGRAM-UPPLOPPEN

Nu ökar antalet anmälningar från personer som känner sig förtalade i sociala medier. Instagramfallet har varit ett genombrottsfall.

Hittills i år (halvårsskiftet) har det redan kommit in 312 anmälningar i Västra Götaland, visar siffror från polisen. Det kan jämföras med hela 2009, då 175 liknande anmälningar gällande förtal på internet gjordes.

KÄLLOR: METRO, AFTONBLADET, GÖTEBORGSPOSTEN, DAGENS NYHETER, TT, EXPRESSEN

VAD FÅR SKRIVAS PÅ NÄTET?

I personuppgiftslagen finns det inga speciella regler som gäller vid publicering av personuppgifter på internet. Lite förenklat är det tillåtet att publicera text och bild om någon annan person så länge man inte gör det på ett sätt som är kränkande.

Känsliga personuppgifter, exempelvis etnisk tillhörighet, religiös övertygelse, medlemskap i fackförening och uppgifter om hälsa och sexualitet får normalt inte publiceras, utan att den som det handlar om har godkänt det.

I personuppgiftslagen finns det också ett undantag som gör att uppgifter som kan kännas kränkande för den utpekade ändå kan publiceras utan att det bryter mot lagen. Det här undantaget gäller om publiceringen sker för journalistiska ändamål.

Om webbplatsen eller personen som skrivit något kränkande gör det för att informera eller väcka debatt i en viss fråga så kan Datainspektionen bedöma att publiceringen sker för journalistiska ändamål.

Den som skrivit texten behöver inte vara journalist utan även privatpersoner kan skriva saker för ett journalistiskt syfte.

OM DU BLIVIT KRÄNKT

Hör i första hand av dig till den som skrivit texten eller lagt upp bilden. Kanske var det bara ett misstag. Hör annars av dig till den som äger webbplatsen och be att de tar bort uppgifterna och eventuellt stänger av personen.

Om du vill rapportera ett klagomål till en sajt är det ofta enklast att göra det via mejl. På sociala sajter finns ofta en speciell e-postadress dit man kan skicka klagomål, ofta heter den abuse@sajtensnamn.se eller support@sajtensnamn.se. Tänk på att ange:

- när det inträffade
- vad som skrivits
- var på sajten (klistra gärna in länken till texten eller bilden).

Om det gäller ett inlägg i ett forum så kan det vara bra att skriva i vilken forumtråd och på vilket sidnummer som den taskiga texten eller bilden finns.

FACEBOOK

På Facebook finns det gott om information om vilka regler som gäller. Du kan ofta anmäla inlägg och bilder som är oschyssta direkt där de är genom länken **Anmäl**.

YOUTUBE

Det enklaste sättet att klaga på Youtube är att flagga en film som olämplig. För att göra det klickar du på länken **Flagga** som syns under videoklipppet. För att kunna rapportera en film måste man vara registrerad användare på Youtube.

TIPS:

Om du vill veta mer om detta finns information på **Kränk.se**
Datainspektionens speciella hemsida för dessa frågor.

UNDBIK FACERAPES

Det bästa sättet att undvika facerapes är att låsa datorn när man lämnar den, även om man bara går iväg en kort stund. Har du en dator med Windows trycker du bara på tangenterna **Ctrl-Alt-Delete** och klickar på menyvalet **Lås datorn** så är den låst. (Vi behöver väl inte tala om att du ALDRIG ska lämna ut lösenord till andra, eller hur?)

Du kan använda en skärmläckare som automatiskt låser datorn om den inte använts på en viss tid. Högerklicka på en tom del av skrivbordet på din dator och välj **Egenska-per/Anpassa**. Klicka på valet **Skärmläckare**. Välj vilken skärmläckare du vill använda, välj efter hur lång tid som den ska aktiveras och se till att kryssa för rutan "Återvänd till inloggningsskärmen". Välj gärna att den ska aktiveras efter bara några minuter, så höjer du säkerheten.

Facebook har funktioner som förbättrar säkerheten men du måste aktivera dem själv. Du kan få meddelande via sms eller mejl när en dator eller mobil loggar in på ditt Facebook-konto, du kan se när senaste inloggning skedde, och framför allt, du kan logga ur andra datorer. Är du hemma, och kommer på att du fortfarande är inloggad på Facebook på skoldatorn, så kan du alltså logga ur skoldatorn hemifrån.

Tänk på att Facebook ibland ändrar hur du kan göra inställningar och vilka funktioner som finns. Så ta för vana att ibland gå in och kolla.

UNDBIK ATT KRÄNKTA ANDRA

På internet uttrycker man sig ofta i text utan att se de personer man kommunicerar med. Att vi inte ser de andras kroppsspråk och minspel eller hör deras röstläge gör risken större för att något vi skriver missuppfattas eller att vi själva missuppfattar någon annans kommentarer.

Att använda smileys är ett bra sätt att visa att du är glad, ledsen eller att du skojar när du skriver.

Ett annat bra tips är att aldrig säga något på nätet som du inte skulle säga ansikte mot ansikte till personen du "pratar" med eller om.

Om du skickar bilder till någon eller publicerar på en blogg eller community, så tänk på att inte skicka bild som du tror att mottagaren inte tycker om. En bild som verkar rolig för dig kan kännas elak och taskig för någon annan. Tänk också på hur svårt det kan vara att få bort en bild från nätet, ifall du råkat lägga ut en bild som någon annan blivit ledsen för.

KÄLLA: KRÄNK.T:SE, DATAINSPEKTIONEN.SE

ORDLISTA

FACERAPE är när någon går in på en annan persons Facebook-konto och skriver nåt taskigt eller "roligt" i den personens namn.

PERSONUPPGIFT är all slags information som direkt eller indirekt kan hänföras till en fysisk person som är i livet. Exempel på personuppgift är personnummer, foto som publiceras på internet (om man ser vem bilden föreställer) och namn om man kan förstå vem man menar, det kan ju finnas många som heter Kalle Johansson. Skriver man "Kalle Johansson i Nv3a på Tallkotteskolan" blir det en personuppgift.

MOBBNING

MOBBNING (även kränkande särbehandling) innebär att en eller flera personer utsätts för systematiska trakasserier inom en social grupp. Det kan involvera våld eller hot om våld och kan förekomma på exempelvis arbetsplatser, i skolan, inom grannskapen (ex bostadsrättsförening), från tjänstemän inom kommun, polis, domstol, vården eller i andra sammanhang.

En person som mobbar en annan kallas mobbare. Mobbing kan involvera ett eller flera av det som juridiskt benämns misshandel, olaga hot, förolämpning, förtal, övergrepp i rättsak, stöld, skadegörelse, olaga frihetsberövning, ofredande och sexuellt ofredande. Till exempel kan att utge sig för att vara en annan person genom att förfälska namnteckning vara urkunds-förfälskning.

Mobbing handlar i många fall om att skaffa sig makt och status. Studier visar att mobbare vanligen har gott självförtroende och begränsad empati. Mobbare trivs med den makt det innebär att kunna kontrollera och trakassera en annan individ. För att uppnå sitt mål behöver mobbarna den tysta massan till hjälp, det vill säga betraktare, som höjer mobbarens status genom att avstå från att ingripa. För att stävja mobbing är det nödvändigt att ingripa mot dem som mobbar. Som ett led i förebyggande arbete är det också önskvärt att få följeslagarna eller betraktarna att reagera och agera, det vill säga sänka toleransen för mobbing.

MOBBNING KAN INDELAS I OLIKA KATEGORIER:

- Fysisk mobbing (slag, sparkar, knuffar, dra i håret, tafsa, trycka upp mot vägg, förstöra kläder, väskor eller skolarbeten med mera)
- Verbal mobbing (rykten, hån, hot, glåpord, öknamn, klotter, nedsättande kommentarer)
- Psykisk mobbing (blickar, suckar, kommentarer, imitationer (till exempel imitera någons haltande, sätt att tala, etcetera), vända ryggen till, inte lyssna på förslag, flytta sig om någon sätter sig bredvid, resa sig upp och lämna sällskap när någon anländer, ignorera, utfrysning, ogrundad portning och svartlistning)
- E-mobbing (rykten via exempelvis chattprogram eller communityn, förtal via internet-sidor, hot via sms, spridning av bilder och filmer på till exempel internet utan godkännande med mera, trakasserier på forum, bloggar och wikier)
- Övriga former (beställa varor, göra ansökningar, skriva insändare och kontaktkanoner i den mobbades namn, sprida den mobbades kontaktuppgifter)

FAKTA

Den som råkar ut för arbetsplatser som utsätter personal för övergrepp som mobbing bör:

- Dokumentera allt
- Leta nytt jobb direkt
- Ordna egen advokat om möjligt, för att föra talan om skadestånd
- Kontakta personer eller organisationer som hjälper till

Begreppet mobbning kan härledas trehundra år tillbaka i tiden. Ordet "mobb" betyder "den föränderliga, opålitliga hopen" och att mobba betyder följaktligen att "pöbla" eller "bråka i gäng eller grupper".

I SKOLAN

Det finns en myt att dem som mobbar skulle vara svag. Tvärtom har en mobbare ofta bättre självförtroende än andra, men är samtidigt aggressiv och i avsaknad av empati. Har oftast haft en dålig uppväxt med mycket våld i hemmet. Det typiska mobboffret är däremot icke-aggressivt,

FOTO: FRIENDS/STOCKXCHNG

ängsligt och har dåligt självförtroende. Forskning visar att skolbarn som mobbar blir kriminella betydligt oftare än andra senare i livet. De få studier som har gjorts på mobbade skolbarn i vuxen ålder visar att dessa är överrepresenterade när det gäller ångest och depression.

STIFTELSEN FRIENDS

Friends är en icke-vinstdrivande organisation vars uppdrag är att stoppa mobbning. Friends arbetar långsiktigt genom utbildning, rådgivning och opinionsbildning för att öka kunskap och engagemang hos vuxna och barn.

 friends

BLAND VUXNA

Mobbning bland vuxna involverar sällan våld eller hot om våld, däremot ofta exkludering från sociala sammanhang. Vuxna mobbare hävdar ofta att det inte är mobbning de ägnar sig åt och kan därför försvara sitt handlande i termer av att "jag behöver inte prata med människor som irriterar mig" eller "jag bestämmer vem jag vill bjuda på min fest".

Mobbning är handlingar som upplevs som kränkande eller på annat sätt oönskade av den/de som utsätts för dem. Handlingarna kan medföra att de som drabbas hamnar utanför den sociala gemenskapen.

Mobbning kan vara ett tecken på en arbetsplats organisatoriska förhållanden har stora brister. Det kan exempelvis handla om ojämn arbetsfördelning, oklara förväntningar på prestationer och otydliga roller. Stämningen på arbetsplatsen speglar ofta vad som anses som skick och oskick och den ton som förekommer i mötet mellan anställda. En så kallad "rå men hjärtlig jargong" kanske inte uppskattas av alla. Hur ledarskapet utövas får stor betydelse för uppkom-

FOTO: WORDPRESS

sten av mobbning. Framförallt bidrar avsaknaden av formell ledning till en osäkerhet om vad som gäller.

Vuxenmobbning kostar samhället mycket pengar, i och med omfattande rehabiliteringsprogram som ibland kan behövas för de utsatta personernas ohälsa. 10 000-30 000 långtidssjukskrivningar anses bero på mobbning i arbetet.

FAKTA

Lagen innehåller en förteckning på åtta typiska mobbningsbeteenden

- Förtal
- Undanhållande av information
- Saboterande av arbetsuppgifter
- Utfrysning, åsidosättande, negligering
- Försök att injaga rädsla
- Överkritiskt bemötande, förolämpningar
- Kontroll av arbetstagaren i syfte att skada
- Omotiverade förflyttningar, fråntagande av arbetsrum eller arbetsuppgifter, med mera.

LAGAR

Enligt Arbetsmiljölagen har arbetsgivaren ansvaret för att arbetsmiljön är sund och säker och att mobbning förebyggs. Men arbetsgivaren kan inte ensam rå på problematiken utan även skyddsombud och arbetstagare behöver vara delaktiga. Det är viktigt att gemensamt skapa en atmosfär som tillåter oenighet och diskussioner i sakfrågor. Personangrepp eller förlöjligande ska inte accepteras. Det är viktigt att arbetsgivaren tydligt klargjort att mobbning inte ska förekomma på arbetsplatsen. Arbetsgivaren behöver dock ha en beredskap för om det ändå skulle inträffa.

I likhet med trasiga skyddsräcken eller asbestföroreningar är mobbning (kränkande särbehandling) ett brott mot arbetsmiljölagen. Med kränkande särbehandling avses återkommande klandervärda eller negativt

präglade handlingar som riktas mot enskilda arbetstagare på ett kränkande sätt och kan leda till att dessa ställs utanför arbetsplatsens gemenskap. Arbetsgivaren är skyldig att förhindra att sådant inträffar.

FOTO: BLOGGSPOT

KÄLLOR: AV:SE, WIKIPEDIA, FRIENDS

KKK

Ku Klux Klan är namnet på flera historiska och nutida protestantiska organisationer i USA vilka strävar efter vit överhöghet och ett samhälle baserat på rasism.

Namnet kommer av kyklos (grekiskans κύκλος, cirkel), och klan från skotskan, då många av grundarna härstammade därifrån. Sedan lång tid förknippas "klanen" med de brinnande korsen, lynchningsarna, de vita huvorna och de vita fotsida dräkterna.

Den ursprungliga organisationen grundades i Pulaski, Tennessee, den 24 december 1865, av den konfedererative generalen Nathan Bedford Forrest och hade fyra miljoner medlemmar. År 2008 hade organisationen sex tusen medlemmar i hela världen.

Ku Klux Klan kom till Sverige i slutet på 1920 talet. Nu för tiden är de dock nerlagda.

Numera förekommer organisationen som namn för många mindre och självständiga organisationer, såväl i USA som i Kanada och Europa och inriktar sig på ett hat riktat mot svarta och judar. När de var som störst på 1920 talet fanns det även en kvinnoförening, Women of the clan WKKK och deras huvudsyssla var att bojkotta butiker som ägdes av svarta och judar.

KÄLLA: WIKIPEDIA

SKADEGÖRELSE OCH SKADESTÅND

Skadegörelse är när en gärningsperson har skadat eller haft sönder din egendom. Klotter kan vara en typ av skadegörelse.

Enligt lag ansvarar Rikspolisstyrelsen för belastningsregistret och misstankeregistret. Dessa register innehåller uppgifter om den som fått påföljder för brott och som är skäligen misstänkt för brott.

Straffet för skadegörelse är böter eller fängelse i högst ett år, vid grova brott upp till fyra år. Den dömda får också vanligen betala skadestånd.

Skadestånd är den ersättning som den som orsakat en skada betalar till den som drabbats av skadan, som ersättning för denna. I svensk lag regleras skadestånd främst i skadeståndslagen. Skadestånd är inte ett straff för brott utan ersättning för skada.

KÄLLA: POLISEN, WIKIPEDIA

NATTVANDRING

Nattvandring (även kallat Föräldravandring, Vuxenvandring, Farsor & Morsor på stan eller Vuxna på stan) innebär att grupper av vuxna rör sig ute på gator och torg och i miljöer där ungdomar vistas kvälls- och nattetid, i syfte att skapa en lugnare miljö. Kraven för att delta är låga, det finns inget krav på att vara förälder för att nattvandera, men man bör ha ett intresse för ungdomar, vara över 25 år samt vara en vuxen förebild och ett stöd.

I Sverige finns det många lokala nattvandrarföreningar med olika namn, oftast kopplat till bostadsområden, stadsdelar eller samhällen. Redan i slutet på 1970-talet fanns det föräldragrupper som gick ut och vandrade. De flesta grupperna har enhetliga gula jackor, för identitetens och synbarhetens skull.

Nattvandrarerna finns för att skapa en bra miljö och en viss trygghet i det offentliga rummet. De ersätter inte polisen eller sociala fältarbetare utan kompletterar dessa. Nattvandrarernas uppgifter kan vara att praktiskt hjälpa ungdomar ute eller bara vara en vuxen lyssnare som man kan prata med. Responsen ifrån ungdomarna är i de flesta fall positiv då många anser att det är tryggt att ha vuxna människor där i bakgrunden.

Syftet med nattvandring är att vara en vuxen förebild och att vara ett socialt och medmänskligt stöd för ungdomar samt att förebygga drogmissbruk, våld, främlingsfientlighet och skadegörelse. Man vill öka tryggheten hos ungdomarna och förhindra vandalisering och klotter.

SOLLENTUNAVANDRINGAR

I Sollentuna finns flera organisationer som nattvandrar. Den som kanske är mest känd är Farsor och Morsor i Sollentuna. Det är i deras lokal i Arena Satelliten i Sollentuna som många olika sorters nattvandrare samlas på fredags- och lördagskvällarna kl 2030. Först fikar man och får info från fritidsgårdarnas fältassistenter och närpolisen. Ungefär kl 21 lämnar man lokalen och sprider sig över kommunen, per bil, buss, tåg och promenad och tar sig dit ungdomarna finns. De är också ute vid stora festhelger som Valborg och skolavslutningar.

Det händer att ungdomarna själva kontaktar Farsor och morsor på vandringstelefonen om de behöver hjälp med en kompis som blivit för full eller att det är en hemmafest som gått över styr.

Som medlem i Farsor och morsor i Sollentuna vandrar man en gång i månaden. De som går med får tillgång till vandringsajten med schema och vandringsrapporter.

Först hette organisationen Farsor på stan, men ändrades så småningom till Farsor och morsor på stan. Föreningen var till en början en del av Fryshuset, men blev sedan en egen förening. I dag är man medlemmar av Riksnätverket för Nattvandrare i Sverige.

Andra som nattvandrar är Svenska Kyrkan. De ansluter till samlingarna på Arena Satelliten på fredagar och lördagar. De går 2-5 personer tillsammans, och där räcker det med att vara 20 år och vilja göra en insats någon kväll.

En stor vandringsorganisation i Sollentuna är Tryggt och Snyggt, som finns i varje kommunal. Man samlar föräldrar kommunalvis, och går en runda på fredag och eller lördagskvällen. Man skriver själv upp sig i en vandrarkalender på hemsidan www.tryggtochsnyggt.se. Denna organisation har röda jackor som det står Tryggt och Snyggt på.

Till alla vandrares stöd finns Fältarna, Fältfritidsledarna, som är anställda av kommunen. Dessa kan nattvandrarerna kontakta om det händer något man inte kan eller vill hantera. Till exempel att beslagta eller hålla ut alkohol, eller köra hem berusade överförfriskade ungdomar. Fältfritidsledarna står i kontakt med de närpoliserna som arbetar under kvällen.

KRAVALLVANDINGSTIDER?

När Husbykravallerna härjade gick många som inte annars vandrar ut och hjälpte till. Även några av våra politiker tog en tur, och till och med vår säkerhetschef Richard Buske som bor på andra sidan stan deltog i någon vandring.

Även Möjligheternas plats, en förening som tagit ett ansvar för att skapa lugn och trygghet och framtidstro på Malmvägen var ute och vandrade. ”Möjligheternas plats” ska omfatta kafé och medborgarkontor, erbjuda arbetsträning samt vara en bas för nattvandrare. Målgruppen är ungdomar i åldern 15 till 21 år.

KONTAKTUPPGIFTER:

Nattvandrare i Rotsunda gård	076-277 89 31
Nattvandrare i Rotebro	073-783 30 79,
	073-783 30 80
Nattvandrare i Viby	073-689 91 89
Nattvandrare i Norrviken	076-235 34 88
Nattvandrare i Edsberg	0760-81 20 36
Nattvandrare i Tureberg	0760-81 20 19
Nattvandrare i Helenelund	0766-50 31 77
Farsor och Morsor på stan	070-476 94 60
Möjligheternas plats finns på	Facebook

KÄLLOR: FARSOR O MORSOR I SOLLENTUNA, SVENSKAKYRKAN.SE, TRYGGTOCHSNYGGT.SE, SVD, WIKIPEDIA, MALMWÄGEN.SE